

Maturitní témata z religionistiky

Rok: 2027
Třída: oktáva A / oktáva B / čtvrtá G

1. Starověká náboženství

Mezopotámie: základní charakteristika; bohové a mytologie; zbožnost a mravní život, posmrtný život a astrologie.

Egypt: základní charakteristika; bohové a mytologie; zbožnost a mravní život; poslední soud a pohřbívání.

2. Světová náboženství – Čína

Původní náboženství.

Konfucianismus: život a dílo Konfucia, nauka a vývoj.

Taoismus: Lao-C', učení, etika.

3. Hinduismus

Základní charakteristika hinduismu ve všech obdobích dějin; kasty; védské období: literatura, bohové, charakteristika védismu.

Bráhmanismus: základní charakteristika, Bráhma a Átman, samsára a karma, mokša.

Bhaktická forma hinduistického náboženství: bůh Višnu a jeho avatáry, spása.

4. Buddhismus

Buddha – původ, život a legendy, učení – čtyři vznešené pravdy, jejich výklad; etika; sangha; vývoj buddhismu – rozdělení (hinajána, mahajána); šíření mimo Indii.

5. Islám

Život Mohammeda. Prameny islámského učení a nauka islámu. Pět pilířů islámu. Etika a právní řád (šaría).

Vývoj islámu: rozdělení, šíření, džihád. Vztah ke křesťanství (pojem Boha a obraz Ježíše v Koránu).

6. Biblické pradějiny

Význam biblických pradějin, stvoření světa a člověka podle dvou biblických zpráv (Gen 1-2), šíření hříchu a postupný úpadek lidstva (Gen 3-11).

7. Dějiny patriarchů

Dějiny patriarchů (Gen 12-50): Abrahám (povolání, smlouva, zkouška víry); Izák; Jákob; Josef.

8. Exodus

Exodus (Ex 1-15): egyptské otroctví, zjevení Božího jména, Mojžíš, egyptské rány, původ izraelského pesachu, průchod Rákosovým mořem.

9. Putování Izraelitů pouští, dar Zákona, obsazení země, soudci, počátky království

Putování Izraele pouští (Ex 15-Dt 34): význam pobytu na poušti, smlouva a desatero.

Obsazení země, soudci a počátky monarchie v Izraeli (Dt, Joz, Soud, 1-2 Sam), rozdělené království: důvody rozdělení izraelské monarchie, osud obou rozdělených království.

10. Izraelští proroci

První proroci: Eliáš a Elizeus. Předexiloví proroci: poselství proroků před vyhnanstvím obecně, proroci v Izraeli (Amos, Ozeáš), proroci v Judsku (Izaiáš, Jeremiáš).

Poselství exilových proroků obecně, Ezechiel, Deuteroizaiáš (písně o Hospodinově Služebníku).

11. Židovství v poexilní době

Poexilní doba a rané židovství: politická a duchovní situace židovského národa po babylónském vyhnanství, poexilní literatura: Ezdráš, Nehemiáš, Kroniky, Rút, Jonáš.

Helénistické období židovských dějin: dějinný vývoj, literatura (Knihy Makabejské, Judit, Ester), vznik apokalyptiky a její znaky (kniha Daniel).

12. Židovství

Základní přehled historických etap judaismu. Rabínská literatura. Směry současného židovství. Židovská bohoslužba a svátky.

13. Ježíš Kristus

Řecko-římský svět a jeho duchovní stav na přelomu letopočtů, židovské duchovní proudy a náboženské skupiny v Palestině.

Prameny o Ježíšově životě (křesťanské i nekřesťanské).

Ježíšův život: narození a dětství, skrytý život, veřejná činnost, poselství, zázraky, nárok na božskou autoritu, spory s židovskými autoritami, proces, smrt a zmrtvýchvstání.

14. Synoptická evangelia

Proces tvorby evangelií, synoptická otázka.

Markovo evangelium: autor, adresáti, doba vzniku, literární charakter, teologické poselství.

Matoušovo evangelium: problém autorství, adresáti, doba vzniku, cíl sepsání, obsah a struktura, teologické poselství.

Lukášovo evangelium: autor, literární charakter, obsah a teologické poselství.

15. Apoštol Pavel

Život apoštola Pavla, jeho apoštolské působení, jeho literární dílo, obsah a teologie jednoho z Pavlových listů (dle výběru).

16. Janovská literatura

Původ a prostředí vzniku Janova evangelia, obsah a struktura, teologické poselství. (Janovy listy)

Zjevení Janovo: původ, literární charakter, interpretace, teologické poselství.

17. Obecná etika:

Svědění: obsah, úkon a prožitek svědomí;

Svoboda vnější a vnitřní; Základní a předběžné rozhodnutí.

Negativní odpověď na mravní požadavek: hřích jako provinění vůči Bohu, hřích formální a materiální, „smrtný“ – „všední“ a „těžký“ – „lehký“;

Pozitivní odpověď na mravní nárok: obrácení a odpuštění, dobré jednání a dobrý postoj (ctnost). Kardinální a teologální ctnosti.

18. Etika fyzického života, otázky bioetiky

Život v křesťanském pojetí, ochrana života, trest smrti, sebevražda. Vybrané otázky z bioetiky: potrat, euthanasie apod. (další dle výběru – klonování, pokusy na lidech, transplantace...).

19. Etika partnerských vztahů a odpovědnost v oblasti sexuality

Biblický pohled na sexualitu, sexualita v pohledu teologie, smysl a řád sexuality, problémové formy sexuality.

20. Svátosti

Svátost jako viditelné znamení neviditelné Boží milosti. Iniciační svátosti – křest, biřmování, eucharistie.

Svátosti uzdravení: svátost smíření a pomazání nemocných. Svátosti ke službě společenství: kněžství a manželství.